

Genel Yaşlılık Yasası (AOW) hakkında bilgi

AOW YAŞLILIK AYLIĞI, HAK SAHİBİ 65 YAŞINI DOLDURDUĞUNDA BAŞLAR	1
HANGİ DURUMLARDA AOW İÇİN SİGORTALI SAYILIRSINIZ?	1
AOW YAŞLILIK AYLIĞININ TÜRLERİ	2
AOW YAŞLILIK AYLIĞI HAK SAHİBİNİN EŞİ İÇİN ÖDENEN EK ÖDENEK	3
AOW YAŞLILIK AYLIĞI İÇİN NASIL BAŞVURUDA BULUNULUR?	4
AVRUPA BİRLİĞİ (AB) VE AVRUPA EKONOMİK ALANI (AEA) ÜLKELERİ	4
DİĞER SÖZLEŞME ÜLKELERİ	4
BİZİMLE NASIL İRTİBATA GEÇEBİLİRSİNİZ?	4

AOW YAŞLILIK AYLIĞI, HAK SAHİBİ 65 YAŞINI DOLDURDUĞUNDA BAŞLAR

Geçmişte Hollanda'da ikamet ettiniz veya çalıştınız. Muhtemelen bu sürede Hollanda Genel Yaşlılık Yasası (AOW) gereğince sigortalıydınız. Hollanda devleti, AOW ile 65 yaşını doldurmuş kişilere bir emeklilik düzenlemesi sağlamaktadır. Siz de Hollanda AOW yaşlılık aylığı alabilmek için başvuruda bulunabilirsiniz. Yaşlılık aylığının miktarı, yaşam durumunuza ve geçmişte Hollanda'da sigortalı olduğunuz yıl sayısına bağlıdır.

Ayrıca Hollanda'daki eski işvereninizin bağlı olduğu işletme emeklilik sandığından da bir aylık hakkınız hakkınız olabilir. Böyle bir aylık, işletme emeklilik aylığı (bedrijfspensioen) adıyla bilinir. Bu konuda bilgi alabilmek için eski işvereniniz ile irtibata geçebilirsiniz.

Sociale Verzekeringsbank (SVB), gerek Hollanda'da gerekse yurtdışında ikamet eden hak sahiplerine AOW yaşlılık aylığı öder. Bu broşürde bu konuyla ilgili genel bilgi bulabilirsiniz. Sizin durumunuzda nelerin geçerli olduğunu detaylı olarak öğrenmek mi istiyorsunuz?

O zaman www.svb.nl/aow adresindeki internet sitemizi ziyaret edebilir ya da SVB bölge müdürlüğünüz ile irtibata geçebilirsiniz.

HANGİ DURUMLARDA AOW İÇİN SİGORTALI SAYILIRSINIZ?

Hollanda'da ikamet eden herkes AOW gereğince sigortalıdır. Hollanda'da ikamet etmediğiniz halde, Hollanda'da çalışıp ücret vergisi ödediyse, bu süre için AOW gereğince sigortalı kabul edilirsiniz. AOW gereğince sigorta süresi, 15. yaş gününde başlayıp 65 yaşında sona erer. Yani azami sigorta süresi 50 yıldır. Sigortalı bulunduğunuz her yıl için azami AOW yaşlılık aylığının % 2'sini biriktirirsiniz. Uyuşgunuz ve gelirinizin olup olmaması sigortalılığınızı etkilemez.

Hollanda'da ikamet etmenize rağmen başka bir ülkede çalışıyorsanız, genelde AOW gereğince sigortalı olmazsınız. Bu kural, Hollanda'nın çok sayıda ülke ile yaptığı sözleşmelerle öngörülmektedir. Bu konuya yazımızın devamında değinilecektir.

Bay Jones, 1 Mayıs 1967 tarihinden 1 Ağustos 1975 tarihine kadar Hollanda'da ikamet etmiştir. 1 Ağustos 1968 tarihinden 1 Şubat 1974 tarihine kadar ücretli bir işte çalışmıştır. Bu işten önce ve sonraki sürede işsiz kalmıştır. Bay Jones 65 yaşını doldurduğunda ne kadar AOW yaşlılık aylığı alacaktır?

1 Mayıs 1967 tarihinden 1 Ağustos 1975 tarihine kadar sigortalı bulunmuştur. Hollanda'da ikamet etmiştir ve Hollanda dışında çalışmamıştır. Toplam sigorta süresi yukarıya doğru yuvarlak hesapla 9 yıldır. Bu, 65 yaşını doldurduğunda azami AOW yaşlılık aylığının $(9 \times \% 2 =) \% 18$ 'i oranında bir aylığa hakkının olacağı anlamına gelir.

Bir ülkede ikamet edip başka bir ülkede çalışmak

Belirli bir süre Hollanda'da ikamet edip Almanya'da çalıştığınızı farz edelim. Böyle bir durumdan sigortanız nasıl etkilenir? Bu sürede AOW için değil, Alman yaşlılık yasası gereğince sigortalı olursunuz.

Hollanda, birçok ülke ile sosyal güvenlik konusunda sözleşme yapmıştır. Avrupa Birliği veya Avrupa Ekonomik Alanı üyesi olan ülkeler için AB Tüzüğü geçerlidir. Bu tüzükte bir kişinin hangi ülkenin mevzuatına göre sigortalı sayıldığı belirlenmiştir. Ana kural şöyledir: Hangi ülkede çalışıyorsanız, o ülkede sigortalısınızdır. Ancak haftanın iki günü bir ülkede ve üç günü de başka bir ülkede çalışırsanız ne olur? Veya bir ülkede bağımsız bir girişimci olarak çalışıp, diğer ülkede ücretli bir işte çalıştığınızda? Veya işvereniniz tarafından başka bir ülkeye tayin edildiğinizde? Bütün bu durumlarda AB Tüzüğü, hangi mevzuatın geçerli olduğunu belirler. Bu kurallar, yaşlılık için iki ülkede sigortalı veya sigortasız olmanızı önlemek içindir.

Avrupa Birliği'ne üye olan sözleşme tarafı ülkelerin her biri, hak sahibine o ülkede sigortalı bulunduğu süreye göre aylık öder. Örneğin Hollanda'da 3 yıl AOW gereğince sigortalı olduğunuzu farz edelim. Bu durumda aynı süreyi ikamet ettiğiniz (başka) bir ülkede aylık birikimi için kullanamazsınız. SVB, bu durumda azami AOW yaşlılık aylığının $\% 6$ 'sı oranında bir aylık öder.

Bayan Van der Vaart 64 yaşına kadar Hollanda'da ikamet etmiştir. Ondan sonra Belçika'ya taşınmıştır. 65 yaşını doldurduğu ana kadar gönüllü sigorta primi ödeyerek AOW temelinde sigortalı kalmıştır.

1 Eylül 1982 tarihinden 1 Ocak 1995 tarihine kadar olan sürede Hollanda'da ikamet ederken Belçika'da çalışmıştır. Son anılan sürede AB tüzüğüne göre sadece Belçika'da sigortalı bulunmuştur.

Bayan Van der Vaart'a azami AOW yaşlılık aylığının $\% 76$ 'sı oranında bir AOW yaşlılık aylığı tanınır.

Belçika'da çalıştığı (ve Belçika'da sigortalı sayıldığı) süre için AOW yaşlılık aylığına 12 (yıl) $\times \% 2 = \% 24$ oranında bir kesinti uygulanır. Belçika'da çalıştığı sürede biriktirdiği aylık haklarını Belçika sosyal sigortalar kurumuna başvurarak elde eder.

Bu broşürün son sayfasında Avrupa Birliği ve Avrupa Ekonomik Alanı ülkelerinin listesini bulabilirsiniz.

AOW YAŞLILIK AYLIĞININ TÜRLERİ

Hakkınız olan AOW yaşlılık aylığının türü ikamet durumunuza göre belirlenir. Tek başına veya birisiyle beraber yaşıyor olmanız belirleyicidir.

AOW çerçevesinde tek başına yaşayanlar ve birisiyle beraber yaşayanlara ait olmak üzere iki farklı aylık türü vardır. Evli olmayıp da sürekli birisiyle beraber yaşayanlar, bu yasa uygulamasında evlilerle eşit tutulur. 65 yaşını doldurmamış bir eş ile birlikte yaşayan AOW hak sahibi genelde AOW yaşlılık aylığının yanı sıra bir de ek ödenek alabilir.

Ayrıca AOW çerçevesinde, eşi olmadan, 18 yaşını doldurmamış çocuğu ile beraber yaşayanlara, "tek başına yaşayan velilere" tanınan AOW yaşlılık aylığı" ödenir.

Miktarlar

Her yıl AOW yaşlılık aylığının tutarı, Hollanda'daki enflasyon oranına göre değiştirilir. AOW yaşlılık aylığının yanı sıra, tatil parası da ödenir. Her ay tatil parası için ayrılan miktar, yılda bir defa olmak üzere Mayıs ayında hak sahiplerine ödenir.

Miktarlar hakkında fikir sahibi olabilmemiz için aşağıda azami AOW yaşlılık aylığı miktarları belirtilmiştir. Bu tutarlar, 50 yıl boyunca sigortalı bulunmuş kişiler için geçerlidir. Hollanda'da sigortalı kaldığınız yıl sayısını tahminen biliyorsanız, bunu bu sayıyı $\% 2$ ile çarpınız ve elde ettiğiniz oranı tabloda belirtilen durumunuza uygun meblağ ile çarparak hakkınız olan aylık miktarı belirley-

iniz. Böylece ileride size ödenecek olan AOW yaşlılık aylığı tutarını tahminen hesaplayabilirsiniz.

2011 yılında geçerli AOW yaşlılık aylığı tutarları

Aylık türü	ayda	tatil parası
tek başına yaşayan	1. 67 EUR	58 EUR
evli veya birisiyle beraber yaşayan	743 EUR	41 EUR
ek ödenek	710 EUR	41 EUR
18 yaşını doldurmamış çocuğu olan tek başına yaşayan	1.345 EUR	75 EUR

Tam miktarları öğrenmek istiyorsanız: www.svb.nl/aow adresindeki internet sitemizi ziyaret ediniz.

Hollanda'dan başka bir ödenek alıyorsanız

Şu an Hollanda'dan bir işgöremezlik ödeneği (WAO/WIA) veya Anw geride kalanlar ödeneği alıyorsanız, tahmini AOW aylığınızın tutarı size çok düşük gelebilir. WAO/WIA iş göremezlik ödeneği, Anw geride kalanlar ödeneği ve AOW yaşlılık aylığının hesaplama yöntemleri çok farklı olduğundan, AOW yaşlılık aylığı tanındığında gelirinizde bir düşüş olabilir. Şimdiden böyle bir düşüş olacağını tahmin ediyorsanız, tamamlayıcı bir emeklilik sigortası yaptırmak yararınıza olur. Hollanda'dan ayrıldığınız tarihin üzerinden henüz bir yıl geçmediyse, SVB Sigortalar Dairesi'ne başvurup gönüllü AOW sigortasına katılmanız da mümkündür.

AOW YAŞLILIK AYLIĞI HAK SAHİBİNİN EŞİ İÇİN ÖDENEN EK ÖDENEK

Eşiniz 65 yaşını doldurmadığı sürece, AOW yaşlılık aylığınızın yanı sıra eşiniz için bir ek ödenek alabilirsiniz. Bunun tutarı, eşinizin yaşı, sigorta yılı sayısı ve gelinine bağlıdır. Eşiniz çalışıyorsa, maaşının bir kısmı ek ödenekten düşülür. Fakat eşiniz aylık veya ödenek alıyorsa, bunun miktarı ek ödenekten tamamen düşürülür.

Eşiniz 65 yaşını doldurduğunda, geçmişte AOW gereğince sigortalı bulunduğu süre temelinde AOW yaşlılık aylığına hakkı olabilir.

1 Ocak 2015 tarihinden sonra ek ödenek yürürlükten kalkacaktır. O tarihte veya sonrasında 65 yaşını dolduracaklara eşleri kendilerinden genç olsa dahi, sadece evlilere tanınan AOW yaşlılık aylığı miktarı tanınacaktır.

AOW temelinde sigortalı olan eşin sigorta süresinin diğer eş için geçerli olması

Muhtemelen geçmişte Hollanda'da çalıştığınız sürede eşiniz Türkiye'de ikamet ediyordu. Avrupa Birliği ve Avrupa Ekonomik Alanı kuralları ve birkaç uluslararası sözleşme temelinde AOW gereğince sigortalı bulunduğunuz süreler, eşinizin de sigorta süreleri olarak kabul edilebilir. Ancak bu durumda eşinizin bu sürede başka bir yaşlılık aylığı düzenlemesi çerçevesinde ikamet ettiği ülkede sigortalı olmaması ve bir yaşlılık aylığı almamış olması şart koşulmaktadır.

Bu şarta uyulması halinde, sizin AOW temelinde sigortalı bulunduğunuz süreler, eşinizin AOW yaşlılık aylığı hesaplamasına dahil edilir.

Bay Bertini İtalyan asıllıdır. Altmışlı yıllarda bir süre Hollanda'da çalışmıştır. Akabinde İtalya'ya geri dönüş yapmıştır. 15 Ağustos 1967 tarihinde evlenmiştir. Eşi her zaman İtalya'da kalmış ve hiç çalışmamıştır. Bay Bertini'nin AOW gereğince sigorta süresi 1 Mayıs 1965 tarihinden 1 Ocak 1970 tarihine kadardır. Evliliklerinden dolayı 15 Ağustos 1967 tarihinden 1 Ocak 1970 tarihine kadar olan süre, eşi için tanınan ek ödeneğin hesaplanmasında sigorta süresi olarak dikkate alınabilir. Çünkü Bay Bertini'nin durumu geçerli şartlara uymaktadır: İtalya bir Avrupa Birliği ülkesidir ve eşi söz konusu sürede İtalya'da bir yaşlılık aylığı düzenlemesi çerçevesinde sigortalı bulunmamıştır.

AOW ÇERÇEVESİNDE ÖDENMİŞ PRİMLERİN HAK SAHİPLERİNE TOPTAN ÖDENMESİ MÜMKÜN DEĞİLDİR

Hollanda'da sadece birkaç yıl çalışmış olan kişilere düşük bir AOW yaşlılık aylığı ödenir. Bu nedenle hak sahipleri, genelde geçmişte ödedikleri primleri toptan almak istemektedir. Toptan bir ödeme yapılması maalesef mümkün değildir. AOW yaşlılık aylığının miktarı düşük olsa bile, yasa gereği aylık olarak ödenir. İsteğinize bağlı olarak SVB, AOW yaşlılık aylığınızı üç ayda veya yılda bir ödeyebilir. Böylece fazla havale masrafı önlenir.

AOW YAŞLILIK AYLIĞI İÇİN NASIL BAŞVURUDA BULUNULUR?

AOW yaşlılık aylığı alabilmek için, ikamet ettiğiniz ülkede hizmet veren (Türkiye'deki SGK gibi) bir sosyal sigorta kurumu nezdinde başvuruda bulunmanız gerekir. Bu kurum, başvuru formlarının doldurulmasında size yardımcı olur ve bilgilerinizi kontrol edip, başvurunuzu SVB'ye gönderir.

Hollanda'daki tüm emeklilik haklarınız tek bir dökümden toplanmış

Geçmişte AOW gereğince sigortalı bulduysanız, 65 yaşını doldurduğunuzda Hollanda'daki SVB'den bir AOW yaşlılık aylığı alırsınız. Hollanda'daki eski işverenleriniz aracılığıyla da emeklilik birikimi yapmış olmanız olasıdır. Gelecekte Hollanda'dan edineceğiniz emeklilik birikiminizi merak ediyorsanız ve DigiD'niz varsa www.mijnpensioenoverzicht.nl adresindeki internet sitesine bakınız. Bu internet sitesinde DigiD yardımıyla ne kadar AOW yaşlılık aylığı alacağınızı ve işvereniniz ya da işverenleriniz aracılığıyla bu güne kadar ne kadar emeklilik birikimi yapmış olduğunuzu kolayca öğrenebilirsiniz. DigiD'niz yoksa mijnpensioenoverzicht.nl sitesinden yararlanmanız maalesef henüz mümkün değildir. Hollanda dışında ikamet edenler sadece bir AOW yaşlılık aylığı alıyorsa ve burgerservice-nummer'ına (BSN) sahiplerse DigiD başvurusunda bulunabilirler. DigiD olmadan mijnpensioenoverzicht.nl sitesinden yararlanmanız maalesef mümkün değildir.

AOW gereğince sigorta birikiminizi öğrenmek istiyorsanız, bir SVB aylık dökümü talep ediniz. Bunu 'Benim SVB'den' kolayca halledebilirsiniz. Bunu yapabilmek için DigiD'niz olmalıdır. DigiD devlet hizmetleri için kişisel giriş kodunuzdur. İnternet ya da DigiD'niz yoksa, SVB, kantoor Verzekerings, Postbus 357, 1180 AJ Amstelveen adresine bir yazı gönderiniz. Sorularınız varsa 00 31 (0)20 656 5325 numaralı telefondan kurumumuza ulaşabilirsiniz.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB) VE AVRUPA EKONOMİK ALANI (AEA) ÜLKELERİ

Almanya, Avusturya, Belçika, Birleşik Krallık, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlanda, Fransa, Hollanda, İrlanda, İspanya, İtalya, İzlanda, İsveç, Kıbrıs, Letonya, Lihtenştayn, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya, Yunanistan.

ULUSLARARASI SÖZLEŞMEYE TARAF OLAN DİĞER ÜLKELER

Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Bosna Hersek, Fas, Güney Kore, Hırvatistan, İsrail, İsviçre, Japonya, Kanada, Karadağ, Kosovo, Makedonya, Sırbistan, Şili, Tunus, Türkiye, Uruguay, Yeni Zelanda, Yeşil Burun Adaları.

BİZİMLE NASIL İRTİBATA GEÇEBİLİRSİNİZ?

Sorularınız varsa, öncelikle internet sitemizi (www.svb.nl) ziyaret ediniz. Sitemizde İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Türkçe bilgi sunulmaktadır. İnternetiniz yoksa, tabii ki posta yoluyla da bilgi edinebilirsiniz. Ayrıca çalışma günlerinde saat 8.00 ile 17.00 arasında SVB'ye telefonla ulaşabilirsiniz. Yukarıda belirten dillerin haricinde Portekizce ve İtalyanca konuşan görevlilerimiz de telefonda size hizmet verebilirler. SVB'yi ararken Türkiye ile Hollanda arasındaki zaman farkını unutmayınız.

SVB bölge müdürlüklerinin telefon numaraları ve adreslerini internet sitemizde "Adresler" başlığı altında bulabilirsiniz. Bu başlıkta oturduğunuz ülkeyi tıkladığınızda ekranda ülkenizin bağlı bulunduğu bölge müdürlüğünün bilgilerini görürsünüz.

Aşağıda belirtilen ülkelerde ikamet eden hak sahipleri-
miz, tüm soruları için Hollanda Büyükelçiliği'ne bağlı Sosyal İşler Ataşeliği ile irtibata geçebilirler: Fas (Rabat), Türkiye (Ankara), İspanya (Madrid), Surinam (Paramaribo) ve Güney Afrika (Kapaştad).